

Bratislava, 10. apríla 2014

V regióne V4 rástol na Slovensku a v Česku počet insolvenčných firiem dvojciferným tempom. Maďarsko hlási pokles

Z celkového počtu 69 038 insolvenčných firiem v regióne strednej a východnej Európy za vlaňajší rok pripadá na krajiny V4 celkovo 25 532 prípadov platobnej neschopnosti firiem.

Najviac prípadov platobnej neschopnosti spoločností bolo vlani podľa údajov nadnárodnej spoločnosti Coface, popredného svetového poskytovateľa poistenia pohľadávok, v Maďarsku a Česku. U nášho západného suseda sa dokonca polovica z celkového počtu 10 653 insolvenčných skončila bankrotom firiem. Najmenej z regiónu V4, len 507 insolvenčných, bolo na Slovensku. Napriek tomu však u nás a v Česku rástol medziročne ich podiel najviac. Z regiónu CEE v podstate jedine v Bulharsku, Česku a na Slovensku rástol medziročne počet insolvenčných dvojnásobným tempom. Z toho Slovensko je jediné v eurozóne. Len dve krajiny regiónu zas zaznamenali pokles – Lotyšsko a z V4 ešte Maďarsko. Ak by sme tieto pozitívne údaje zarátali, v regióne strednej a východnej Európy by vlani vzrástol počet prípadov platobnej neschopnosti medziročne tempom 5 %, bez Maďarska to bolo až 9 %.

Poľsko doplatilo na dozvuky Euro 2012

Z regiónu V4 zaznamenala najhorší vývoj Česká republika. Tu sa počet insolvenčných zvýšil medziročne o 32 %, kým napríklad v Poľsku len o 0,7 %. Náš severný sused je pritom jedinou krajinou únie, kde recesiu za posledné roky nepocítili. Dôvodom bol relatívne silný domáci dopyt, nízka nezamestnanosť a rast príjmov. Oslabenie zlotého a stabilné prostredie doma pritom prospievalo aj poľským firmám, ktoré tak ponúkali za atraktívnu cenu svoje produkty a služby na zahraničných trhoch. Hoci, začiatkom roka 2012 sa ani Poľsko nevyhlo oslabeniu ekonomiky, rastu nezamestnanosti na 13 % a oslabeniu domáceho dopytu. Kým dnes ¼ celkového poľského exportu končí v krajinách eurozóny, za vlaňajšok medziročne vzrástol aj podiel exportu na rozvíjajúce sa trhy, a to na 8,7 %. Zníženie dopytu zo strany domácností vlani takisto zasiahlo firmy, v dôsledku čoho sa počet insolvenčných zvýšil najviac za ostatných deväť rokov. Poľsko pritom nemá toľko skúsenosti s insolvenčiami. 883 prípadov insolvenčných oficiálne oznámených, predstavujú medziročne nárast o 1 %. Najviac, až 53 % je ich v sektore stavebníctva, kde paradoxne cítiť dozvuky aj kvôli futbalovému šampionátu Euro 2012. Hoci šampionát vytvoril historický míľnik v budovaní poľskej infraštruktúry, súťaž o zákazky spôsobila, že mnohé spoločnosti išli s ponukou pod cenu a skončili v dlhoch s vysokým rizikom platobnej neschopnosti. Banky pritom takéto spoločnosti nechceli financovať, čím sa mnohé ocitli v insolvenčii.

Platobná neschopnosť firiem pritom predstavuje obrovský sociálny problém hlavne v malých mestách, kde často väčšie firmy sú jediným zamestnávateľom tamojších obyvateľov. Okrem toho, bankrot má často negatívny dopad aj na ďalší biznis, ktorý je komerčne prepojený na zbankrotovanú firmu.

„Hoci väčšina z krajín regiónu prijala opatrenia na stimulovanie rastu nových pôžičiek aj pre firemný sektor aj pre domácnosti, úverovanie korporácií je stále obmedzené. Hlavne v Česku, na Slovensku a v Poľsku v ostatných mesiacoch zaznamenávame len veľmi mierny rast nových pôžičiek, a to medziročne na úrovni 3-4 %. Najzraniteľnejšími sektormi napríklad v Česku sú sektory odpadového hospodárstva, inžinierskeho staviteľstva, realitná činnosť,

poštové a kuriérske služby či ťažba a dobývanie. V Maďarsku sú nimi dokonca súkromné bezpečnostné služby, turizmus, potravinárstvo, doprava a textilný priemysel.

Treba však povedať, že počet insolvenčných konaní v jednotlivých krajinách varuje aj preto, že okrem rôznych dopadov z oslabenia rastu ekonomiky na firmy je tu aj rôzna definícia pre platobnú neschopnosť. Aj preto napríklad v Maďarsku vlani skončilo v insolvenčnom konaní viac ako 13 489 firiem, pretože platobná neschopnosť je tam definovaná ako prípad, keď dlžník požiadalo pomoc pri dodržaní svojich finančných záväzkov, aby zabezpečil svoje prežitie. Naopak v Poľsku, najväčšej ekonomike v regióne, bolo vlani len 883 insolvenčných konaní. Celkovo je však rozsah problém firiem s likviditou oveľa väčší, no je tu úplne bežné, že firmy skončia so svojou činnosťou a biznisom bez toho. Aj preto podľa hlavného ekonóma Coface pre strednú a východnú Európu Grzegorza Siewlicza dáva väčší zmysel, aby sa porovnávali údaje o insolvenčných konaniach ako indikátor mikroekonomickej situácie, ktorej firmy čelia vzhľadom na jednotlivé ekonomické cykly či už doma, alebo na globálnom trhu.

Vývoj platobnej neschopnosti v strednej a východnej Európe v roku 2013

	Celková platobná neschopnosť		z toho bankroty		Dynamika celkovej platobnej neschopnosti v %		Celkový počet aktívnych spoločností*	Medziročný pohyb v %
	2013	2012	2013	2012	2013/2012	2012/2011		
Bulharsko	834	601	646	580	38.8% ▲	20.4%	400,000	0.21%
Chorvátsko	3,186	3,033	787	630	5.0% ▲	174.2%	150,000	2.02%
Česká republika	10,653	8,045	5,496	3,770	32.4% ▲	26.1%	1,471,000	0.72%
Estónsko ²⁾	514	495		146	3.8% ▲	-20.5%	139,000	0.37%
Maďarsko	13,489	22,840	n.a. ¹⁾	22,644	-40.9% ▼	11.9%	595,000	2.27%
Lotyšsko	818	883	612	875	-7.4% ▼	7.2%	229,600	0.36%
Litva	1,517	1,400	1429	1,278	8.4% ▲	10.0%	90,800	1.67%
Poľsko	883	877	718	711	0.7% ▲	21.3%	1,795,000	0.05%
Rumunsko	27,145	25,842	n.a. ¹⁾	n.a. ¹⁾	5.0% ▲	20.2%	421,900	6.44%
Srbsko ²⁾	8,498	8,333		2,647	2.0% ▲	-43.8%	111,700	7.61%
Slovensko	507	452	394	362	12.2% ▲	-9.6%	540,000	0.09%
Slovinsko	994	980	944	n.a. ¹⁾	1.4% ▲	39.2%	185,500	0.54%

1) nepublikované vo verejných zdrojoch

2) údaje z roku 2013 odhadnuté Coface z dôvodu nedostupnosti oficiálnych údajov

* odhad odborných organizácií, priemer

Zdroj: Coface

Konkurzné konanie: Tento termín sa vzťahuje na insolvenčné konania, ktorých cieľom je dosiahnuť riadne ukončenie konkurzu a to buď bankrotom firmy alebo reorganizáciou jej podnikania.

P R E S S R E L E A S E

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, svetový líder v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok. V roku 2012 skupina dosahovala konsolidovaný obrat 1,6 miliardy eur. Takmer 44 000 zamestnancov v 66 krajinách poskytuje lokálne služby na medzinárodnej úrovni. Poisťuje tiež pohľadávky z obchodov realizovaných 35 000 firemnými klientmi vo viac než 200 krajinách sveta. Každý štvrťrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 158 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 350 underwriterov. Vo Francúzsku Coface poskytuje verejnoprávne exportné záruky z poverenia francúzskeho štátu. Coface je dcérskou spoločnosťou Natixis, ktorá je súčasťou skupiny BPCE a zameriava sa na finančné investičné riadenie a špecializované finančné služby. Na Slovensku pôsobí Coface Slovakia od roku 1993.

www.coface.com